

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Реставрація та експертиза творів мистецтва»
Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
за спеціалізацією «Реставрація та експертиза творів мистецтва»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Кваліфікація: бакалавр образотворчого мистецтва
/художник-реставратор та експерт творів мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДАДМ

Голова вченої ради

В.Я. Даниленко

(протокол № 36 від " 30 " 05 2018 р.)



Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2018 р.

Ректор В. Я. Даниленко

(наказ № 47 від " 01 " 06 2018 р.)

Харків 2018 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«Реставрація та експертиза творів мистецтва»

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація»

спеціалізацією «Реставрація та експертиза творів мистецтва»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва / художник-реставратор і
експерт творів мистецтва

ПОГОДЖЕНО:

Голова підкомісії зі спеціальності 023

«Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

_____ Шуліка В. В.

« _____ » _____ 2018 р.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи ХДАДМ

_____ Соболев О. В.

« _____ » _____ 2018 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету

«Образотворче мистецтво»

Протокол № 2 від « 16 » 05 2018 р.

Голова вченої ради факультету

_____ Шевченко В. Я.

« _____ » _____ 2018 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою науково-методичної комісії спеціальності № 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у складі:

**Керівник проектної групи,
гарант освітньої програми**

к.т.н., доцент  Долуда А.О.

Члени проектної групи:

к.м. доцент,

 Шуліка В.В.

к.м. доцент,.

 Жердев В.В.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Голова Харківської організації
Національної спілки художників України

 Ковтун В. І.

« _____ » _____ 2018 р.

к.т.н., доцент
Директор Харківського художнього музею

 Мизіна В. В.

« _____ » _____ 2018 р.

к.т.н., Заслужений діяч мистецтв України.

 Дуденко С.І.

« _____ » _____ 2018 р.

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Реставрація та експертиза творів мистецтва»

(спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізації «Реставрація і експертиза творів мистецтва»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр образотворчого мистецтва / художник-реставратор творів мистецтва
Офіційна назва освітньої програми	Реставрація та експертиза творів мистецтва
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД-IV, №2179684 від 16.06.2016 р., термін дії - 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей, спрямованих на усвідомлення закономірностей розвитку образотворчого мистецтва, отримання навичок реставрації та експертизи творів мистецтва, викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація /за наявності/)	Освітня програма містить програмні компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів та програмні результати навчання, які відображають, що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Галузь знань – «Культура і мистецтво», спеціальність – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», спеціалізація «Реставрація та експертиза творів мистецтва»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі образотворчого мистецтва (застосовування практичних навичок у реставрації та експертизі творів мистецтва, а також здійснення викладацької діяльності на належному науково-методичному рівні у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти). Ключові слова: образотворче мистецтво, реставрація, експертиза

Особливості програми	Програма забезпечує підготовку бакалаврів у навчально-творчих майстернях: реставрації станкового і монументального живопису; копіювання творів мистецтва; лабораторії експертизи творів мистецтва у тісній співпраці з художніми музеями регіону та України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з образотворчого мистецтва за спеціалізацією «Реставрація і експертиза творів мистецтва» може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 3471 Художник-реставратор; 3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. <i>Випускники можуть працювати на посадах:</i> – навчальний майстер навчальної лабораторії вищого навчального закладу художньої освіти; – художник-реставратор при галереях, музеях, реставраційних майстернях державних та приватних; – експерт-мистецтвознавець творів мистецтва при експертних установах, галереях, аукціонних домах, митницях, закладах антикварної торгівлі; – викладач фахових дисциплін у дитячій художній школі (ліцеї).
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого рівня вищої освіти (НРК –7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання: комплексне поєднання лекційних та практичних занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладачів (навчально-творчі майстерні).
Оцінювання	Екзамени, екзаменаційні перегляди, заліки, модульний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до письмової та усної комунікації державною мовою. 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних, комп'ютерних і медіа технологій у практичній діяльності. 3. Здатність розуміти сучасні філософські концепції в євроінтеграційному просторі, причинно-наслідкові зв'язки та естетичні проблеми розвитку мистецтва. 4. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми екології сучасного світу й України зокрема, розвивати екокультуру в суспільстві засобами мистецтва. 5. Здатність розуміти та дотримуватися норм безпеки життєдіяльності. 6. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність, знати історію, культуру та мистецтво України. 7. Здатність застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати зарубіжний мистецький досвід.

<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва. 2. Здатність володіти методами зображення об'єктів навколишнього середовища та постаті людини засобами рисунку, академічного живопису на основі знань з пластичної анатомії. 3. Здатність застосовувати знання з методик реставрації живопису. 4. Здатність проводити аналіз результатів дослідження творів мистецтва та робити узагальнені висновки. 5. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації у період навчальних та виробничих практик з метою подальшого застосування в практичній діяльності за фахом. 6. Здатність здійснювати викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти. 7. Здатність на основі сформованості професійних компетентностей виконувати кваліфікаційну роботу бакалавра. <p style="text-align: center;">Фахові компетентності у відповідності до вибірових компонент ОП</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Здатність до письмової та усної комунікації іноземною мовою. 9. Володіти сучасними методами консервації і реставрації творів мистецтва 10. Здатність працювати з сучасними засобами дослідження творів мистецтва 11. Здатність до наукового аналізу та узагальнення результатів досліджень пам'яток образотворчого мистецтва 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з консервації та реставрації творів мистецтва, техніки та технології живопису, історії реставрації, геральдики, фалеристики, іконографії, методики проведення експертизи творів мистецтва. 13. Здатність дотримуватися морально-етичних норм поведінки в сучасному суспільстві, правових основ професійної діяльності, враховуючи психологічні особливості у процесі навчання та історичний досвід розвитку суспільства. 14. Здатність використовувати у професійній діяльності знання та навички з дисциплін: «Рисунок», «Академічний живопис», «Реставрація творів мистецтва», «Копіювання», «Техніка і технологія живопису», «Реставрація монументального живопису». 15. Здатність володіти основами наукового дослідження та експертизи творів мистецтва. 16. Здатність володіти практичними навичками досліджень творів мистецтва: мікроскопічними, приладами з випромінюючими світло з різною довжиною хвиль, мікологічними та хімічними.
<p>7 – Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<p>На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати знання та навички з мистецької та освітньої діяльності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення. 2. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями). 3. Застосовувати знання з реставраційної етики, практичної реставрації творів та загальних 	

<p>тенденцій по збереженню культурного надбання народу України.</p> <p>4. На основі вивчення закономірностей пластичної анатомії зображати постать людини засобами рисунку та академічного живопису, застосовувати новітні технологічні прийоми при вирішенні практичних завдань.</p> <p>5. Застосовувати знання по проведенню експертних мистецтвознавчих досліджень творів мистецтв</p> <p>6. Застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва, історії української культури та мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.</p> <p>7. Використовувати у професійній діяльності знання геральдики, фалеристики, іконографії, методики проведення експертизи творів мистецтва.</p> <p>8. На основі сформованості професійних компетентностей здійснювати викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.</p> <p style="text-align: center;">у психомоторній (діяльнісній) сфері:</p> <p>9. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та викладацької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.</p> <p>10. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкуванні та професійній діяльності.</p> <p>11. Усвідомлювати роль куратора в організації мистецького проекту, важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p style="text-align: center;">у ціннісно-мотиваційній сфері:</p> <p>12. Дотримуватися морально-етичних норм поведінки в сучасному суспільстві, правил безпеки життєдіяльності та охорони праці, правових основ професійної діяльності, враховуючи психологічні особливості у процесі навчання та історичний досвід розвитку суспільства.</p> <p>13. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, розуміти сучасні філософські концепції в євроінтеграційному просторі та естетичні проблеми розвитку мистецтва.</p> <p>14. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва та реставрації.</p> <p>15. Розуміти вагому роль українських мистецьких традицій у образотворчому мистецтві.</p> <p>16. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.</p> <p>17. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Специфічна особливість кадрового забезпечення освітньої програми це висока фахова майстерність науковців і художників-реставраторів – членів Національної спілки художників України, які поєднують педагогічну роботу з активною мистецькою та виставковою діяльністю, можлива участь закордонних фахівців (лекції, майстер-класи).</p> <p>Допоміжний персонал (навчальні майстри навчальних лабораторій) забезпечує умови проведення практичних занять студентів.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Лекційні аудиторії, аудиторії для практичних занять з дисциплін: рисунок, академічний живопис та копіювання зі світловим обладнанням та мольбертами. Лабораторії з реставрації та експертизи творів мистецтва.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Бібліотечний ресурс. Інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу винятковими виданнями.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна	<p>Укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне</p>

Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб. Підготовчі курси з української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія зарубіжного мистецтва	5	екзамен
ОК 2	Історія української культури та мистецтва	5	екзамен
ОК 3	Філософія	3	екзамен
ОК 4	Естетика	3	екзамен
ОК 5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 6	Історія реставрації	3	залік
ОК 7	Рисунок	20	перегляд,
ОК 8	Академічний живопис	16	перегляд,
ОК 9	Копіювання	12	перегляд,
ОК 10	Основи реставрації творів живопису	12	перегляд
ОК 11	Реставрація творів живопису	23	перегляд,
ОК 12	Експертиза творів мистецтва	12	залік
ОК 13	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 14	Техніка і технологія олійного/темперного живопису	3	залік
ОК 15	Навчальна практика	3	перегляд
ОК 16	Виробнича практика	3	перегляд
ОК 17	Переддипломна практика	3	перегляд
ОК 18	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		133	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ВК 1	Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	11	екзамен
ВК 2	Геральдика і фалеристика / Іконографія	3	залік
ВК 3	Правові основи професійної діяльності / Етика / Психологія творчості / Історія України	3	залік
	Всього:	17	
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ВК 4	Копіювання олійного живопису / Копіювання темперного живопису	14	перегляд
ВК 5	Творчий рисунок / Рисунок за фахом	6	перегляд
ВК 6	Реставрація творів монументального живопису/ Реставрація творів олійного живопису	4	залік
ВК 7	Живопис за фахом: акварель / темпера/ олія	6	перегляд
	Всього:	30	
Загальний обсяг вибірових компонентів:		47	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180	

2.2 Структурно-логічна схема

1 семестр 15 тижнів	2 семестр 15 тижнів	3 семестр 15 тижнів	4 семестр 15 тижнів	5 семестр 15 тижнів	6 семестр 15 тижнів
1.Рисунок	1.Рисунок	1.Рисунок	1.Рисунок	1.Рисунок	1.Творчий рисунок / Рисунок за фахом
2.Академічний живопис	2. Академічний живопис	2.Академічний живопис	2.Академічний живопис	2.Живопис за фахом: акварель /темпера/ олія	2.Живопис за фахом: акварель /темпера/ олія
3.Копіювання.	3.Копіювання	3.Копіювання олійного /темперного живопису	3.Копіювання олійного /темперного живопису	3.Копіювання олійного /темперного живопису	3.Копіювання олійного /темперного живопису
4. Основи реставрації творів живопису	4. Основи реставрації творів живопису	4. Реставрація творів живопису	4. Реставрація творів живопису	4. Реставрація творів живопису	4.Реставрація творів живопису
5.Експертиза творів мистецтва	5.Експертиза творів мистецтва	5. Геральдика і фалеристика/Іконографія	5. Експертиза творів мистецтва	5.Основи наукових досліджень	5.Експертиза творів мистецтва
6.Техніка і технологія творів живопису		6.Реставрація монументального живопису/ олійного живопису		6.Правові основи професійної діяльності/ Етика/Психологія творчості/Історія України	6.Історія реставрації
7.Історія зарубіжного мистецтва.	6.Історія зарубіжного мистецтва.	7.Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	6.Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	7.Іноземна мова (англійська / німецька / французька)	7.Іноземна мова (англійська / німецька / французька)
8.Філософія	7.Естетика	8.Історія української культури та мистецтва	7.Історія української культури та мистецтва	8.Українська мова (за професійним спрямуванням)	8.Переддипломна практика
	8.Навчальна практика		8.Виробнича практика		Кваліфікаційна робота

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Реставрація і експертиза творів мистецтва» проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з образотворчого мистецтва за спеціалізацією: «Реставрація і експертиза творів мистецтва». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

